

925

2188

DAMIR MARJANOVIĆ
ZASTUPNIK U SKUPŠTINI KANTONA SARAJEVO

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
n/r predsjedavajućeg

Bosna i Hercegovina
Federacija
16-09-2019
01 02 33640
Broj prijava

Predmet: Prijedlog Zakona o kažnjavanju govora mržnje KS, dostavlja se

Poštovani,

U prilogu akta vam dostavljam Prijedlog Zakona o kažnjavanju govora mržnje KS.

Predlažem Skupštini Kantona Sarajevo da razmatra prijedlog zakona i da isti razmotri po skraćenoj proceduri, imajući u vidu da se radi o zakonu koji ima ukupno 4 člana.

ZASTUPNIK

Prof. dr. _____ ić

6 - v

Na osnovu člana 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" br. 1/96, 2/96-Ispravka, 3/96-Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana _____ 2019. godine, donijela je

ZAKON O KAŽNJAVANJU GOVORA MRŽNJE KANTONA SARAJEVO

(Prijedlog)

Član 1.

(Zabrana govora mržnje)

(1) Ovim zakonom se uređuje zabrana govora mržnje u Kantonu Sarajevu/u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(2) Zabranjuje se govor mržnje usmjeren prema grupi ljudi ili pripadniku grupe zbog njihove rasne, vjerske, nacionalne ili etničke pripadnosti, porijekla, boje kože, pola, polnog opredjeljenja, seksualnog opredjeljenja, rodnog identiteta ili kakvih drugih osobina (uključujući, ali ne ograničavajući se na, osobe sa invaliditetom i djeca sa poteškoćama).

Član 2.

(Predviđene kazne)

(1) Tko putem novina, radija, televizije, kompjuterskog sistema ili mreže, na javnom skupu ili na drugi način javno potiče ili javnosti učini dostupnim letke, slike ili druge materijale kojima se poziva na nasilje ili mržnju usmjerenu prema grupi ljudi ili pripadniku grupe zbog njihove rasne, vjerske, nacionalne ili etničke pripadnosti, porijekla, boje kože, pola, polnog opredjeljenja, seksualnog opredjeljenje, rodnog identiteta, invalidnosti ili kakvih drugih osobina, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko organizuje ili vodi grupu od tri ili više osoba radi počinjenja djela iz stava 1 ovoga člana, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Tko učestvuje u udruženju iz stava 2 ovoga člana, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(4) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se ko vrši proganjanje organizacija ili pojedinaca zbog njihovog zalaganja za ravnopravnost ljudi.

(5) Za pokušaj krivičnog djela iz stavka 1, 3 i 4 ovoga člana učinitelj će se kazniti.

(6) Ko djelo iz st. 1 do 4 ovog člana vrši zloupotrebom položaja ili ako je usljed tih djela došlo do nereda ili nasilja, kazniće se za djelo iz st. 1, 2 i 4 ovog člana zatvorom od jedne do osam godina, a za djelo iz stava 3 ovog člana zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

Član 3.

(Usaglašavanje ostalih propisa s ovim zakonom)

(1) U slučaju neusaglašenosti drugih zakona s ovim zakonom u postupcima po ovom zakonu, primjenjivat će se ovaj zakon.

(2) Svi zakoni i opći propisi bit će usaglašeni s odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 4.

(Stupanje na snagu ovog zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmi dan od objave u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

Broj _____

Sarajevo, _____ 2019. godine

PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Kantoni imaju ustavnu nadležnost za donošenje ovog Zakona te se ne radi o isključivoj nadležnosti Federacije BiH ili bilo kojeg drugog nivoa vlasti u BiH.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ovaj zakon je usmjeren na sankcionisanje govora mržnje u javnom prostoru u Kantonu Sarajevo i Federaciji BiH, sa ciljem doprinosa prevenciji krivičnih djela počinjenih iz mržnje.

III. POSTOJEĆI ZAKONSKI OKVIR

U ovom trenutku, na snazi su članovi 163. i 363. KZ FBiH (i odgovarajući propisi na nivou BiH), a koji regulišu narodnosnu, rasnu ili vjersku mržnju, odnosno netrpeljivost među konstitutivnim narodima, što je samo jedan, izuzetno mali segment zaštićenih kategorija koji su od govora mržnje zaštićeni u EU zemljama. Nadalje, u Zakonu o zabrani diskriminacije iz 2009. je opet zabranjeno podsticanje na diskriminaciju „svako zagovaranje nacionalne, rasne ili vjerske mržnje“, koji faktički propisuje zabranu diskriminacije u svakodnevnom životu, a ne zabranu govora mržnje. U konačnici, Zakon o ravnopravnosti spolova iz 2003. zabranjuje diskriminaciju po osnovu spola i spolne orijentacije. U konačnici, vrijedi spomenuti i Zakon o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u BiH kojim je zabranjena diskriminacija zasnovana na vjeri.

Kako je evidentno, postojeći pravni okvir se fokusira na zabranu diskriminacije i bazira u principu na ograničene kategorije koje štiti. Nacrt ovog zakona pruža mnogo širu zaštitu i na tragu je najboljih rješenja EU zemalja kada je riječ o zaštiti ranjivih kategorija. Današnje zakonodavstvo Evropske unije također prepoznaje govor mržnje kao oblik diskriminatornog ponašanja te ga kao takvog inkriminira i zabranjuje. U Povelji Evropske unije o temeljnim pravima propisana je članom 21. zabrana diskriminacije na osnovi nacionalnosti, spola, rase, boje, etničkog ili socijalnog porijekla, genetskih obilježja, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog

uvjerenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, vlasništva, rođenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije.

Veoma je bitno napomenuti da je u BiH do sada krivično gonjenje poduzimano iznimno rijetko (npr. slučaj Mandić pred Sudom BiH koji je rezultirao oslobađajućom presudom).

Govor mržnje se definiše kao korištenje govora za napad, pogrдно, uvrijedljivo, zastrašujuće i uznemiravajuće izražavanje koje, prema Sandri Coliver „potiče na nasilje, mržnju i diskriminaciju“ (Coliver, 1992.), a to je upravo ponašanje koje predmetni zakon ima za cilj da sankcioniše.

Član 10. EKLJP štiti slobodu izražavanja. Demokratski politički proces i razvoj svakog ljudskog bića opcije su za koje je od suštinske važnosti zaštita slobode izražavanja. Kao princip, zaštita koja se daje po članu 10 odnosi se na svako izražavanje bez obzira na njegov sadržaj, koje distribuira neki pojedinac, grupa ili tip medija. Jedina ograničenja na osnovu sadržaja primijenila je Komisija u odnosu na širenje ideja kojima se promoviše rasizam i nacistička ideologija, i kojima se podstiče na mržnju i rasnu diskriminaciju. Komisija se oslonila na član 17 Konvencije i izrazila mišljenje da sloboda izražavanja ne može da se koristi da bi se vodilo ka uništenju prava i sloboda koja se garantuju Konvencijom. (Kühnen protiv Savezne Republike Njemačke, 1988; D.I. protiv Njemačke, 1996.¹) U takvim odlukama primjenjuje se teorija paradoksa tolerancije: apsolutna tolerancija može da dovede do tolerisanja ideja kojima se promoviše netolerancija, i one zatim mogu da unište toleranciju.

Stav 2. člana 10. EKLJP propisuje Član 10, stav 2 Pošto korišćenje ovih sloboda povlači za sobom dužnosti i odgovornosti, ono se može podvrgnuti formalnostima, uslovima, ograničenjima ili kaznama propisanim zakonom i neophodnim u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbjednosti, teritorijalnog integriteta ili javne bezbjednosti, radi sprječavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, zaštite ugleda ili prava drugih, sprječavanja otkrivanja obavještenja dobijenih

¹ Njemački sud je osudio g. Kinena na zatvorsku kaznu.⁴ Evropski komesar za ljudska prava primijetio je da se podnosilac predstavke zalagao za nacional-socijalizam koji je za cilj imao narušavanje osnovnih sloboda i demokratije, i da je njegov govor bio suprotan jednoj od osnovnih vrijednosti sadržanih u preambuli Konvencije: osnovne slobode sadržane u Konvenciji “najbolje se čuvaju ... djelotvornom političkom demokratijom”. Uz to, Komisija je smatrala da je govor podnosioca predstavke sadržao elemente rasne i vjerske diskriminacije. Shodno tome, Komisija je smatrala da je podnosilac predstavke pokušavao da iskoristi slobodu izražavanja za promovisanje ponašanja suprotnog tekstu i duhu Konvencije, kao i suprotno članu 7 koji zabranjuje zloupotrebu prava. Kao zaključak, Komisija je utvrdila da je miješanje u slobodu izražavanja podnosioca predstavke bilo “neophodno u demokratskom društvu”.

u povjerenju, ili radi očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva.

IV. BUDŽET

Primjena ovog zakona ne zahtjeva nikakva dodatna budžetska sredstva, imajući u vidu da je za procesuiranje krivičnih djela propisanih ovim zakonom nadležno Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo, odnosno Opštinski sud u Sarajevu.

Septembar 2019.godine

Prof. dr. E
odnosilac
Marjanović

Broj: 01-02-33670 /19
Sarajevo: 17.09.2019. godine

VLADA KANTONA SARAJEVO
-Ovdje-

Predmet: Prijedlog Zakona o kažnjavanju govora mržnje Kantona Sarajevo (skraćeni postupak), dostavlja se

U prilogu akta dostavljamo Prijedlog Zakona o kažnjavanju govora mržnje Kantona Sarajevo (skraćeni postupak), podnesen od strane zastupnika Damira Marjanovića, radi davanja mišljenja u skladu sa članom 136. stav 3. a u vezi sa članom 146. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ – Drugi novi prečišćeni tekst broj 41/12, 15/13, 47/13, 47/15).

S poštovanjem,

PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

 Elmedin Konaković

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Government

Broj: 02-05-42451-18/19
Sarajevo, 05.12.2019. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/14 – Novi prečišćeni tekst, 37/14 – Ispravka), Vlada Kantona Sarajevo na 50. sjednici održanoj 05.12.2019. godine, donijela je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se mišljenje Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo, broj: 03-04-02-33670/19 od 07.10.2019. godine; mišljenje Ureda za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo broj: 09-02-41290/19 od 27.11.2019. godine, mišljenje Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo broj: A-1082/19 od 29.11.2019. godine, mišljenje Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo – Uprava policije broj: 02/7-572/19 od 27.11.2019. godine i mišljenje Kantonalnog suda u Sarajevu od 03.12.2019. godine o Zakonu o kažnjavanju govora mržnje Kantona Sarajevo kojeg je u proceduru uputio zastupnik u Skupštini Kantona Sarajevo Damir Marjanović.
2. Shodno članu 136. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ – Drugi prečišćeni tekst broj: 41/12, 15/13, 47/13, 47/15 i 48/16) Zaključak se dostavlja predsjedavajućem Skupštine Kantona Sarajevo i predlagачu Zakona Damiru Marjanoviću na dalje postupanje.
3. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo
2. Zamjenica predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo, gđa. Danijela Kristić
3. Premijer Kantona Sarajevo
4. Ministarstvo pravde i uprave
5. Damir Marjanović, Skupština Kantona Sarajevo
6. Evidencija
7. Arhiva

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: ssv@ssv.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-068, 562-070
Fax: + 387 (0) 33 562-211
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
ASSEMBLY

Broj: 01-02-33670 /19
Sarajevo: 17.09.2019. godine

VLADA KANTONA SARAJEVO
-Ovdje-

Predmet: Prijedlog Zakona o kažnjavanju govora mržnje Kantona Sarajevo (skraćeni postupak), dostavlja se

U prilogu akta dostavljamo Prijedlog Zakona o kažnjavanju govora mržnje Kantona Sarajevo (skraćeni postupak), podnesen od strane zastupnika Damira Marjanovića, radi davanja mišljenja u skladu sa članom 136. stav 3. a u vezi sa članom 146. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ – Drugi novi prečišćeni tekst broj 41/12, 15/13, 47/13, 47/15).

S poštovanjem,

PREDSDJEDAVAJUĆI
KANTONA SARAJEVO

Edin Konaković

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-055,
Fax: + 387 (0) 33 562-210
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

DAMIR MARJANOVIĆ

ZASTUPNIK U SKUPŠTINI KANTONA SARAJEVO

2188

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

n/r predsjedavajućeg

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kantona Sarajeva
16-09-2019
E: 22

01	02	33640	Broj priloga
----	----	-------	-----------------

Predmet: Prijedlog Zakona o kažnjavanju govora mržnje KS, dostavlja se

Poštovani,

U prilogu akta vam dostavljam Prijedlog Zakona o kažnjavanju govora mržnje KS.

Predlažem Skupštini Kantona Sarajevo da razmatra prijedlog zakona i da isti razmotri po skraćenoj proceduri, imajući u vidu da se radi o zakonu koji ima ukupno 4 člana.

ZAS1

Prof. dr. D

vić

Na osnovu člana 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" br. 1/96, 2/96-Ispravka, 3/96-Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana _____ 2019. godine, donijela je

ZAKON O KAŽNJAVANJU GOVORA MRŽNJE KANTONA SARAJEVO

(Prijedlog)

Član 1.

(Zabrana govora mržnje)

(1) Ovim zakonom se uređuje zabrana govora mržnje u Kantonu Sarajevu/u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(2) Zabranjuje se govor mržnje usmjeren prema grupi ljudi ili pripadniku grupe zbog njihove rasne, vjerske, nacionalne ili etničke pripadnosti, porijekla, boje kože, pola, polnog opredjeljenja, seksualnog opredjeljenja, rodnog identiteta ili kakvih drugih osobina (uključujući, ali ne ograničavajući se na, osobe sa invaliditetom i djeca sa poteškoćama).

Član 2.

(Predviđene kazne)

(1) Tko putem novina, radija, televizije, kompjuterskog sistema ili mreže, na javnom skupu ili na drugi način javno potiče ili javnosti učini dostupnim letke, slike ili druge materijale kojima se poziva na nasilje ili mržnju usmjerenu prema grupi ljudi ili pripadniku grupe zbog njihove rasne, vjerske, nacionalne ili etničke pripadnosti, porijekla, boje kože, pola, polnog opredjeljenja, seksualnog opredjeljenje, rodnog identiteta, invalidnosti ili kakvih drugih osobina, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko organizuje ili vodi grupu od tri ili više osoba radi počinjenja djela iz stava 1 ovoga člana, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Tko učestvuje u udruženju iz stava 2 ovoga člana, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(4) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se ko vrši proganjanje organizacija ili pojedinaca zbog njihovog zalaganja za ravnopravnost ljudi.

(5) Za pokušaj krivičnog djela iz stavka 1, 3 i 4 ovoga člana učinitelj će se kazniti.

(6) Ko djelo iz st. 1 do 4 ovog člana vrši zloupotrebom položaja ili ako je usljed tih djela došlo do nereda ili nasilja, kazniće se za djelo iz st. 1, 2 i 4 ovog člana zatvorom od jedne do osam godina, a za djelo iz stava 3 ovog člana zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

Član 3.

(Usaglašavanje ostalih propisa s ovim zakonom)

(1) U slučaju neusaglašenosti drugih zakona s ovim zakonom u postupcima po ovom zakonu, primjenjivat će se ovaj zakon.

(2) Svi zakoni i opći propisi bit će usaglašeni s odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 4.

(Stupanje na snagu ovog zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmi dan od objave u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

Broj _____

Sarajevo, _____ 2019. godine

**PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Kantoni imaju ustavnu nadležnost za donošenje ovog Zakona te se ne radi o isključivoj nadležnosti Federacije BiH ili bilo kojeg drugog nivoa vlasti u BiH.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ovaj zakon je usmjeren na sankcionisanje govora mržnje u javnom prostoru u Kantonu Sarajevo i Federaciji BiH, sa ciljem doprinosa prevenciji krivičnih djela počinjenih iz mržnje.

III. POSTOJEĆI ZAKONSKI OKVIR

U ovom trenutku, na snazi su članovi 163. i 363. KZ FBiH (i odgovarajući propisi na nivou BiH), a koji regulišu narodnosnu, rasnu ili vjersku mržnju, odnosno netrpeljivost među konstitutivnim narodima, što je samo jedan, izuzetno mali segment zaštićenih kategorija koji su od govora mržnje zaštićeni u EU zemljama. Nadalje, u Zakonu o zabrani diskriminacije iz 2009. je opet zabranjeno podsticanje na diskriminaciju „svako zagovaranje nacionalne, rasne ili vjerske mržnje“, koji faktički propisuje zabranu diskriminacije u svakodnevnom životu, a ne zabranu govora mržnje. U konačnici, Zakon o ravnopravnosti spolova iz 2003. zabranjuje diskriminaciju po osnovu spola i spolne orijentacije. U konačnici, vrijedi spomenuti i Zakon o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u BiH kojim je zabranjena diskriminacija zasnovana na vjeri.

Kako je evidentno, postojeći pravni okvir se fokusira na zabranu diskriminacije i bazira u principu na ograničene kategorije koje štiti. Nacrt ovog zakona pruža mnogo širu zaštitu i na tragu je najboljih rješenja EU zemalja kada je riječ o zaštiti ranjivih kategorija. Današnje zakonodavstvo Europske unije također prepoznaje govor mržnje kao oblik diskriminatornog ponašanja te ga kao takvog inkriminira i zabranjuje. U Povelji Evropske unije o temeljnim pravima propisana je članom 21. zabrana diskriminacije na osnovi nacionalnosti, spola, rase, boje, etničkog ili socijalnog porijekla, genetskih obilježja, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog

uvjerenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, vlasništva, rođenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije.

Veoma je bitno napomenuti da je u BiH do sada krivično gonjenje poduzimano iznimno rijetko (npr. slučaj Mandić pred Sudom BiH koji je rezultirao oslobađajućom presudom).

Govor mržnje se definiše kao korištenje govora za napad, pogrdno, uvrijedljivo, zastrašujuće i uznemiravajuće izražavanje koje, prema Sandri Coliver „potiče na nasilje, mržnju i diskriminaciju“ (Coliver, 1992.), a to je upravo ponašanje koje predmetni zakon ima za cilj da sankcioniše.

Član 10. EKLJP štiti slobodu izražavanja. Demokratski politički proces i razvoj svakog ljudskog bića opcije su za koje je od suštinske važnosti zaštita slobode izražavanja. Kao princip, zaštita koja se daje po članu 10 odnosi se na svako izražavanje bez obzira na njegov sadržaj, koje distribuira neki pojedinac, grupa ili tip medija. Jedina ograničenja na osnovu sadržaja primijenila je Komisija u odnosu na širenje ideja kojima se promoviše rasizam i nacistička ideologija, i kojima se podstiče na mržnju i rasnu diskriminaciju. Komisija se oslonila na član 17 Konvencije i izrazila mišljenje da sloboda izražavanja ne može da se koristi da bi se vodilo ka uništenju prava i sloboda koja se garantuju Konvencijom. (Kühnen protiv Savezne Republike Njemačke, 1988; D.I. protiv Njemačke, 1996.¹) U takvim odlukama primjenjuje se teorija paradoksa tolerancije: apsolutna tolerancija može da dovede do tolerisanja ideja kojima se promoviše netolerancija, i one zatim mogu da unište toleranciju.

Stav 2. člana 10. EKLJP propisuje Član 10, stav 2 Pošto korišćenje ovih sloboda povlači za sobom dužnosti i odgovornosti, ono se može podvrgnuti formalnostima, uslovima, ograničenjima ili kaznama propisanim zakonom i neophodnim u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbjednosti, teritorijalnog integriteta ili javne bezbjednosti, radi sprječavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, zaštite ugleda ili prava drugih, sprječavanja otkrivanja obavještenja dobijenih

¹ Njemački sud je osudio g. Kinena na zatvorsku kaznu. 4 Evropski komesar za ljudska prava primijetio je da se podnosilac predstavke zalagao za nacional-socijalizam koji je za cilj imao narušavanje osnovnih sloboda i demokratije, i da je njegov govor bio suprotan jednoj od osnovnih vrijednosti sadržanih u preambuli Konvencije: osnovne slobode sadržane u Konvenciji “najbolje se čuvaju ... djelotvornom političkom demokratijom”. Uz to, Komisija je smatrala da je govor podnosioca predstavke sadržao elemente rasne i vjerske diskriminacije. Shodno tome, Komisija je smatrala da je podnosilac predstavke pokušavao da iskoristi slobodu izražavanja za promovisanje ponašanja suprotnog tekstu i duhu Konvencije, kao i suprotno članu 7 koji zabranjuje zloupotrebu prava. Kao zaključak, Komisija je utvrdila da je miješanje u slobodu izražavanja podnosioca predstavke bilo “neophodno u demokratskom društvu”.

u povjerenju, ili radi očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva.

IV. BUDŽET

Primjena ovog zakona ne zahtjeva nikakva dodatna budžetska sredstva, imajući u vidu da je za procesuiranje krivičnih djela propisanih ovim zakonom nadležno Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo, odnosno Opštinski sud u Sarajevu.

Septembar 2019.godine

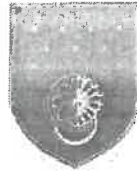
Prof. dr. D

odnosilac
arjanović

3899

P.0 1

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ured za zakonodavstvo Vlade
Kantona Sarajevo

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Уред за законодавство Владе
Кантона Сарајево

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Office for legislature of Sarajevo Canton
Government

Broj: 09-02-41290/19
Sarajevo, 27.11.2019. godine

KANTON SARAJEVO
KABINET PREMIJERA

PREDMET: Stručno mišljenje na prijedlog Zakona o kažnjavanju govora mržnje Kantona Sarajevo.-

Na osnovu člana 2. Uredbe o Uredu za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 7/06-Prečišćeni tekst) i člana 4. Uredbe o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 50/17- Drugi novi prečišćeni tekst i 2/18- Ispravka), Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo, daje slijedeće

M I Š L J E N J E

Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Ured) po pitanju usklađenosti dostavljenog prijedloga Zakona o kažnjavanju govora mržnje (u daljem tekstu: Zakon) sa odredbama ustava i pozitivno-pravnim sistemom, a nakon izvršene pravne analize propisa kojima je uređena predmetna oblast, ukazuje na mogućnost različitih pravnih tumačenja po pitanju regulisanja predmetne materije kantonalnim Zakonom, a iz razloga i to kako slijedi:

1. Ustavnim odredbama (Ustav Bosne i Hercegovine, Ustav Federacije Bosne i Hercegovine i Ustav Kantona Sarajevo) nije izričito definisan pravni pojam zabrana govora mržnje, već je na indirektan način inkorporiran u zaštiti osnovnih ljudskih prava i sloboda koje su propisane ustavnim odredbama, kao i međunarodnim aktima koji su sastavni dio pozitivno-pravnog sistema države Bosne i Hercegovine. Navedeni pojam je indirektno regulisan i direktno vezan za obaveze države Bosne i Hercegovine u vezi implementacije Konvencije UN o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, kao i postupanja prema Međunarodnom paktu o građanskim i političkim pravima (član 2., a u vezi sa članom 20. stav (2) Pakta)

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: uz@uz.ks.gov.ba
Tel: + 387(0)33 560-449
Sarajevo, Hamida Dizdara 1

2. Ustavnim odredbama, utvrđeni su najviši standardi ljudskih prava i građanskih sloboda sadržani u međunarodnim aktima koji su sastavni dio složenog ustavno-pravnog sistema Bosne i Hercegovine, i za njihovu primjenu je odgovorna država Bosna i Hercegovina kao članica UN-a i Vijeća Evrope. U tom smislu posebno napominjemo da je Evropska komisija protiv rasizma i netolerancije Vijeća Evrope (ECRI) u svom trećem izvještaju o Bosni i Hercegovini preporučila da je potrebno: "da vlasti usklade Krivični zakon Bosne i Hercegovine, sa Preporukom o opštoj politici broj 7 (kao i sa Preporukom broj 15)". Postupajući u skladu sa naprijed navedenom preporukom nadležnog tijela Vijeća Evrope čija je članica Bosna i Hercegovina definisan je nivo nadležnosti na kojem je neophodno regulisati predmetnu materiju.

U prilog mišljenju da je predmetnu materiju neophodno normativno-pravno urediti na nivou države Bosne i Hercegovine, jeste i činjenica da je na državnom nivou donesena Strategija za prevenciju i borbu protiv terorizma za period 2015.-2020. godina, kao i Akcioni plan za provedbu strategije, a kojom je, između ostalog definisana obaveza Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine i Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine za izradu, analizu i prijedlog novih zakonskih propisa iz područja govora i zločina iz mržnje (tačka A.26 Akcionog plana).

Uočena je potreba harmonizacije zakona i propisa na državnom nivou (koji regulišu pitanja diskriminacije, ravnopravnosti spolova i sl.) od strane domaćih i stranih pravnih eksperata po ovom pitanju, kako bi se zabrana govora mržnje na jedinstven način regulisala državnim zakonima, a u skladu sa preporukama nadležnog tijela Vijeća Evrope. Navedeno je neophodno iz razloga što postojeće odredbe nisu u potpunosti pravno učinkovite niti primjenjive po ovom pitanju.

S obzirom na pravnu prirodu i složenost materije, koja je predmetom prijedloga Zakona, zabrana govora mržnje, bi u skladu sa preporukama međunarodnih tijela, trebala biti regulisana na nivou državnog zakonodavstva, kako je to i predviđeno navedenom državnim Strategijom i Akcionim planom, čime bi se u normativno-pravnom smislu ispunili uslovi za primjenu krivičnog gonjenja i sankcionisanja govora mržnje na cjelokupnoj teritoriji države Bosne i Hercegovine.

Odredbama pozitivno-pravnog krivičnog zakonodavstva na nivou države i entiteta Federacije Bosne i Hercegovine mogu se sankcionisati krivična djela izazvana govorom mržnje (odredbe KZ Bosne i Hercegovine član 145a. i član 163. KZ Federacije Bosne i Hercegovine, kao i drugi članovi), te su odredbe ovih krivičnih zakona primjenjive i na sve slučajeve govora mržnje u Kantonu Sarajevo.

Regulisanje ove materije kantonalnim propisom može dovesti do sukoba nadležnosti pravosudnih organa u primjeni propisa, narušavanja pravne sigurnosti po pitanju osnovnih ljudskih prava i sloboda i nemogućnosti efikasnog i jednakopravnog sankcionisanja krivičnih djela iz ove oblasti.

Cijeneći navedeno, mišljenja smo da je ovu materiju neophodno na jedinstven način definisati državnim zakonima, a u skladu sa aktima i propisima međunarodnih institucija čija je članica država Bosna i Hercegovina, kao i sa preporukama Vijeća Evrope i usvojenim državnim strategijama i Akcionim planom, kako je to naprijed navedeno.

3. Kako bi Vlada Kantona Sarajevo dala mišljenje po dostavljenom materijalu, neophodno je, prema našem mišljenju, pribaviti i stručna mišljenja i ombudsmena, ministarstava pravde, sudskih i drugih pravosudnih organa na dostavljeni tekst prijedloga Zakona, a naročito po pitanju jedinstvenog definisanja bića krivičnog djela, sankcija i okvira sankcija (zakonski minimum i maksimum kazne), te utvrđivanje nadležnosti za postupanje pravosudnih organa u procesuiranju krivičnih djela, kao i pitanje pravne provodljivosti predloženog kantonalnog Zakona.

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Evidencija
3. Arhiva

SEKRETAR

Hamida Ljub

avnik

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: uz@uz.ks.gov.ba
Tel: + 387(0)33 560-449
Sarajevo, Hamida Dizdara 1

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Justice and Administration

Broj: 03-04-02-33670/19
Sarajevo, 07.10.2019. godine

VLADA KANTONA SARAJEVO
-ovdje-

PREDMET: Mišljenje na prijedlog Zakona o kažnjavanju govora mržnje Kantona Sarajevo predlagača Damira Marjanovića, zastupnika u Skupštini Kantona Sarajevo, dostavlja se –
VEZA: Akt Kabineta premijera, broj: 02-02-33670/19 od 19.09.2019. godine

Postupajući po vašem aktu, broj i datum gornji, a shodno nadležnostima Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo utvrđenim u članu 7. Zakona o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. broj 2/12-Prečišćeni tekst i br. 41/12, 8/15 i 13/17), analizom dostavljenog prijedloga Zakona, ovo ministarstvo daje slijedeće

MIŠLJENJE

Sa stanovišta nadležnosti Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo, ovo ministarstvo nema primjedbi na dostavljeni tekst prijedloga Zakona o kažnjavanju govora mržnje Kantona Sarajevo predlagača Damira Marjanovića, zastupnika u Skupštini Kantona Sarajevo, s obzirom da je i sam predlagač, u obrazloženju prijedloga Zakona, ukazao na odgovarajuće odredbe Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Međutim, ističemo primjedbu da se naziv prijedloga Zakona izmjeni u smislu određivanja teritorijalnog okvira važenja Zakona, te predlažemo da naziv zakona glasi: „Prijedlog Zakona o kažnjavanju govora mržnje u Kantonu Sarajevo“.

Dalje, u članu 1. stav (1) ne može se ostavljati alternativno rješenje (Kantonu Sarajevu/Federaciji Bosne i Hercegovine), s obzirom da je u pitanju prijedlog Zakona.

Član 3. je suvišan i predlažemo njegovo brisanje, s obzirom da su ovo krivična djela propisana kantonalnim zakonom te nema potrebe za usaglašavanjem drugih propisa sa ovim zakonom, već se postupa pa odredbama ovog zakona i podnosi se krivična prijava za počinjeno djelo u skladu sa ovim zakonom.

web: <http://mpu.ks.gov.ba>
e-mail: mpu@mpu.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-083,
Fax: + 387 (0) 33 562-241
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

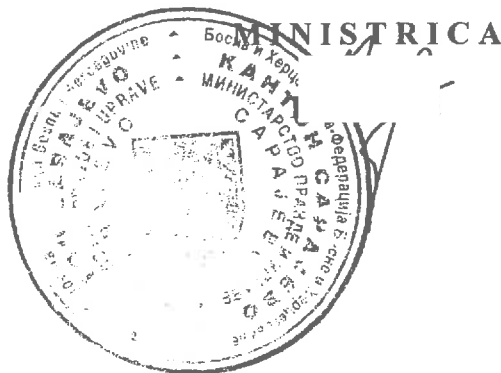

Također, ovom prilikom predlažemo da se, prije upućivanja prijedloga Zakona u skupštinsku proceduru, o dostavljenom tekstu prijedloga Zakona očituju i organi koji će u konačnici provoditi i implementirati odredbe prijedloga Zakona, prije svega Ministarstvo unutrašnjih poslova- Uprava policije, Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo kao i redovni sudovi (Općinski sud u Sarajevu i Kantonalni sud u Sarajevu).

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu;
2. a/a.

web: <http://mpu.ks.gov.ba>
e-mail: mpu@mpu.ks.gov.ba;
Tel: + 387 (0) 33 562-083,
Fax: + 387 (0) 33 562-241
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kantonalno tužilaštvo
Kantona Sarajevo

Sarajevo, 29.11.2019.godine

INTERNO

URED GLAVNE KANTONALNE TUŽITELJICE
N/r Glavna kantonalna tužiteljica
Sabina Sarajlija

Na broj A-1082/19

PREDMET: Mišljenje o Prijedlogu Zakona o kažnjavanju govora mržnje Kantona Sarajevo, podnesen od strane zastupnika Damira Marjanovića

U članu 1. (zabrana govora mržnje) stav 1. navodi se „ovim Zakonom se uređuje zabrana govora mržnje u Kantonu Sarajevo u F BiH, dalje u stavu 2. se navodi „zabranjuje se govor mržnje usmjeren prema grupi ljudi ili pripadniku grupe zbog njihove rasne, vjerske, nacionalne ili etničke pripadnosti, boje kože, pola, polnog opredjeljenja, seksualnog opredjeljenja, rodnog identiteta ili kakvih drugih osobina (uključujući, ali ne ograničavajući se na osobe sa invaliditetom i djeca sa poteškoćama)“.

U vezi stava 2. smatram da se mora precizirati u čemu se sastoji taj „govor mržnje“ odnosno radnju izvršenja u čemu bi se sastojao govor mržnje, a sve kako bi se tačno moglo definisati u skladu sa Zakonom koji se govor može smatrati „govorom mržnje“. Previše je paušalno samo navesti „govor mržnje“, a ne navesti u čemu se isti sastoji.

Takođe u stavu 2. kada se navodi „ili kakvih drugih osobina“ mora se tačno uputiti na koje se osobine misli, a koje mogu biti predmet ovog Zakona, jer je na ovaj način previše uopšteno i može doći do nerazumijevanja.

U članu 2. stav 5. smatram da je logično da se za stav 2. kazni za pokušaj, a ne za stav 3. jer je odgovorniji organizator, pa je i predviđena za njega kazna zatvora od 6 mjeseci do 5 godina, a za one koje učestvuju iz stava 3. predviđena je kazna zatvora do 1 godine.

S poštovanjem,

ZAVJENICA
GLAVNE KANTONALNE TUŽITELJICE
Berina Alihodžić

BOSNA I HERCEGOVINA | FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE | KANTONALNO TUŽILAŠTVO | SARAJEVO
Adresa: Kadićeva 6, 71000 Sarajevo, Centrala: 033/276-813, Pisarna: 033/276-811, Ured glavne tužiteljice: 033/276-
Elektronska pošta: kant_tuz@bih.net.ba, Web stranica: kt-sarajevo.pravosudje.ba

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
UPRAVA POLICIJE
SARAJEVO

28-11-2019
3012/13.

Broj: 02/7- 572/19
Dana: 27.11.2019 godine.

MUP KANTONA SARAJEVO
n/r ministra - za informaciju

PREDMET: Prijedlog Zakona o kažnjavanju govora mržnje Kantona Sarajevo, traženo mišljenje, d o s t a v l j a m o,-

VEZA: Akt Kabineta premijera Kantona Sarajevo broj 02-02-33670-1/19 od 19.11.2019. godine.

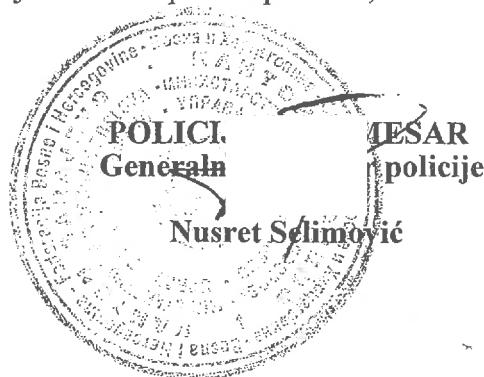
U vezi akta, broj i datum gornji, obavještavamo Vas da smo izvršili uvid i analizu dostavljenog teksta Prijedloga Zakona o kažnjavanju govora mržnje Kantona Sarajevo, kao i propratne akte uz isti, te dajemo sljedeće mišljenje:

- Sljedom važećih pravnih normi u Bosni i Hercegovini koje se odnose na izradu i donošenje zakonskih propisa, dostavljena forma predloženog Zakona se ne može prihvatiti, prije svega jer ne slijedi Jedinствена pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, br. 11/05, 58/14 i 60/14). Npr. prijedlog ovog Zakona ne definiše predmet Zakona, zatim i istom nisu definisani određeni pojmovi i njihovo značenje, a odredbe ovog Zakona se ne pozivaju na odredbe drugih zakona, već ih isključuju itd.

- Krivičnim zakonom Federacije BiH u članu 163. (Izazivanje narodnosne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili netrpeljivosti), te u članu 363. (Neovlašćeno posjedovanje ili ugrožavanje javnog reda putem radio ili televizijske stanice) određeni su elementi bića ova dva krivična djela, kojim su obuhvaćene skoro sve ključne odredbe koje se navode i u prijedlogu Zakona o kažnjavanju govora mržnje Kantona Sarajevo.

Osim naprijed navedenog, sugerišemo da se pokrenu aktivnosti ispred Kantona Sarajevo, kako bi se putem izmjena i dopuna gore navedenih važećih odredbi Krivičnog zakona Federacije BiH, uvrstile nedostajuće kažnjive radnje, odnosno upotpunila obilježja bića krivičnog djela, kojima bi se štitio opći i posebni objekat zaštite, ustavni poredak Federacije, javni red i pravni poredak, odnosno građanin Federacije.

S poštovanjem,

3983

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
KANTONALNI SUD U SARAJEVU
Sarajevo, 03.12.2019.godine

KANTON SARAJEVO

Kabinet premijera

Na broj: 02-02-33670-1/19

Povodom učestvovanja u javnoj raspravi u vezi dostavljenog prijedloga teksta Zakona o kažnjavanju govora mržnje Kantona Sarajevo, ističemo sljedeće:

Smatramo da nema potrebe za donošenje posebnog propisa koji će važiti za Kanton Sarajevo te propisivanje obilježja konkretnih krivičnih djela sa zaprijećenim zatvorskim kaznama jer je ova oblast već regulisana Krivičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine što bi u praksi moglo imati za posljedicu pravnu nesigurnost u odgovarajućoj primjeni zakona.

Podsjećamo da su izmjene i dopune usvojene u aprilu 2016. godine, a Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona FBiH u Službenim novinama Federacije BiH br. 46/16 objavljen je 15.06.2016.

Ovim izmjenama i dopunama, Krivičnim zakonom FBiH krivična djela počinjena iz mržnje definisana su kao svako krivično djelo učinjeno zbog rasne pripadnosti, boje kože, vjerskog uvjerenja, nacionalnog ili etničkog porijekla, jezika, invaliditeta, spola, seksualne orijentacije ili rodnog identiteta druge osobe. Zakonom je također predviđeno da će se ovakvo postupanje uzeti kao otežavajuća okolnost ako ovim zakonom nije izričito propisano teže kažnjavanje za kvalifikovani oblik krivičnog djela učinjenog iz mržnje.

Predlažemo da produžite javnu raspravu te da se predloženi tekst Zakona ishitreno ne usvaja.

PREDSJEDNIK SUDA
Vladimir Špoljarić

Kad se nacrtom zakona vrše izmjene ili dopune zakona, uz nacrt se prilaže i tekst odredaba zakona koje se mijenjaju, odnosno dopunjuju.

Član 136.

Nacrt zakona dostavlja se predsjedavajućem Skupštine i njegovim zamjenicima.

Predsjedavajući Skupštine upućuje nacrt poslanicima radi razmatranja u komisijama, klubovima poslanika/zastupnika, klubovima naroda i drugim radnim tijelima Skupštine.

Nacrt zakona predsjedavajući Skupštine dostavlja i Vladi radi davanja mišljenja u slučajevima kada nacrt nije utvrdila Vlada.

Član 137.

Nacrt zakona pretresa se na sjednici Skupštine po isteku roka od 12 dana od dana dostavljanja poslanicima.

U roku iz prethodnog stava, Zakonodavno-pravna komisija i druga nadležna tijela Skupštine dužna su razmotriti nacrt i o tome dostaviti izvještaj Skupštini sa mišljenjima, primjedbama i prijedlozima.

Član 138.

Pretnes nacrta zakona na sjednici Skupštine je, po pravilu, jedinstven.

Skupština može odlučiti da pretres nacrta zakona obuhvata opći pretres i pretres u pojedinostima.

U općem pretresu poslanici iznose mišljenja o tome da li je potrebno donijeti zakon, o načelima na kojima zakon treba da se zasniva i da li su ta načela dosljedno sprovedena u nacrtu.

U pretresu u pojedinostima raspravlja se o pojedinim rješenjima nacrta.

Član 139.

Ako Skupština ocijeni da nije potrebno da se zakon donese, zaključkom odbija nacrt i taj zaključak dostavlja podnosiocu nacrta i podnosiocu inicijative.

Zaključak iz prethodnog stava sadrži razloge koji su naveli Skupštinu da donese ovakvu ocjenu i odbije nacrt.

Ako Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo da mišljenje da nacrt zakona nije u skladu sa Ustavom Kantona i pravnim sistemom, Skupština će prethodno zauzeti stav o mišljenju Zakonodavno-pravne komisije.

Ukoliko Skupština podrži mišljenje Zakonodavno-pravne komisije iz prethodnog stava nacrt zakona će se smatrati odbijenim¹⁷.

Član 140.

Ako Skupština ocijeni da se nastavi postupak donošenja zakona, ona će po završenom pretresu zaključkom utvrditi nacrt zakona uz stavove i primjedbe na nacrt zakona koji su sastavni dio zaključka, dostaviti podnosiocu nacrta da ih uzme u obzir prilikom izrade prijedloga zakona.

- Javna rasprava o nacrtu zakona, drugog propisa ili općeg akta

¹⁷ Službene novine Kantona Sarajevo br.:48/16

Zimbra**skupstina@skupstina.ks.gov.ba**

From : Skupština Kantona Sarajevo
<skupstina@skupstina.ks.gov.ba>

Mon, Dec 16, 2019 02:46 PM

 1 attachment

Subject : <No Subject>

To : Damir Marjanovic <marjanovd@hotmail.com>

 D.Marjanovic.pdf
889 KB
